

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 114 Ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748) po rozpatrzeniu wniosku Z. D. z dnia 25.11.2015r. odmówił wnioskodawcy prawa do zmiany wysokości świadczenia.

W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołując się na art. 114 ust. 1 Ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, argumentował, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości pobieranej przez niego emerytury wobec czego brak jest podstaw do zmiany kwoty wypłacanego na jego rzecz świadczenia emerytalnego, wskazując, że w konsekwencji wysokość emerytury wnioskodawcy nie ulegnie zmianie.

Jednocześnie ZUS poinformował wnioskodawcę o tym, że aktem prawnym, który reguluje zasady ustalania prawa do świadczeń, zmiany w prawie do świadczeń i ich wysokości jest w/w Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a warunkiem przyznania wcześniejszej emerytury na podstawie art. 184 tej Ustawy osobie, która przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego jest złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Dalej organ rentowy wskazał, że z akt sprawy wynika, że zgłaszając w dniu 8.03.2011r. wniosek o wcześniejszą emeryturę ubezpieczony zaznaczył, że wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. W związku z powyższym decyzją z dnia 5.04.2011r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę wcześniejszą od 1.04.2011r., tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy.

Następnie ZUS wyjaśnił, że do obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 w/w Ustawy przyjęto kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwotę zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy od dnia 1.01.1999r. zwiększoną wskaźnikiem korygującym oraz średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat, tj. w wieku w jakim wnioskodawca przeszedł na emeryturę, które zgodnie z komunikatem Prezesa GUS wynosi 251,50 miesięcy.

Co do kapitału początkowego ZUS poinformował wnioskodawcę, że decyzją z 9.09.2014r. ustalono wartość kapitału początkowego z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Ustawą z dnia 21.06.2013r. o zmianie ustawy emerytalnej.

Organ rentowy wyjaśnił, że waloryzacja kapitału początkowego odbywa się zgodnie z art. 173 Ustawy emerytalnej, dodając, że pierwsza waloryzacja przeprowadzona jest od 1 czerwca 2000 r. za rok 1999 według odrębnego wskaźnika waloryzacji kapitału początkowego za 1999 rok wynoszącego 115,60% (wyliczony zgodnie z art. 173 ust. 4 w/w ustawy), a kolejne waloryzacje kapitału początkowego, tj. za rok 2000 i lata następne, przeprowadzane są według wskaźników waloryzacji ogłaszanych dla składek na ubezpieczenie.

W dalszej części uzasadnienia przedmiotowej decyzji ZUS podał sposób w jaki obliczył kapitał początkowy wskazując, że waloryzacja roczna kapitału początkowego była następująca:

- rok 1999: podstawa waloryzacji 327036,93 zł, wskaźnik waloryzacji 115,60%, kwota kapitału po waloryzacji 378054,69 zł,
- rok 2000 podstawa waloryzacji 378054,69 zł, wskaźnik waloryzacji 112,72%, kwota kapitału po waloryzacji 426143,25 zł,
- rok 2001 podstawa waloryzacji 426143,25 zł, wskaźnik waloryzacji 106,68%, kwota kapitału po waloryzacji 454609,62 zł,

- rok 2002 podstawa waloryzacji 454609,62zł, wskaźnik waloryzacji 101,90%, kwota kapitału po waloryzacji 463247,20 zł,
- rok 2003 podstawa waloryzacji 463247,20 zł, wskaźnik waloryzacji 102,00%, kwota kapitału po waloryzacji 472512,14zł,
- rok 2004 podstawa waloryzacji 472512,14zł, wskaźnik waloryzacji 103,63%, kwota kapitału po waloryzacji 489664,33 zł,
- rok 2005 podstawa waloryzacji 489664,33 zł, wskaźnik waloryzacji 105,55%, kwota kapitału po waloryzacji 516840,70 zł,
- rok 2006 podstawa waloryzacji 516840,70 zł, wskaźnik waloryzacji 106,90%, kwota kapitału po waloryzacji 552502,71 zł,
- rok 2007 podstawa waloryzacji 552502,71 zł, wskaźnik waloryzacji 112,85%, kwota kapitału po waloryzacji 623499,31 zł,
- rok 2008 podstawa waloryzacji 623499,31 zł, wskaźnik waloryzacji 116,26%, kwota kapitału po waloryzacji 724880,30 zł,
- rok 2009 podstawa waloryzacji 724880,30 zł, wskaźnik waloryzacji 107,22%, kwota kapitału po waloryzacji 777216,66 zł.

Następnie ZUS podał, że w przypadku ustalania emerytury w drugim kwartale danego roku ostatniej kwartalnej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku, wskazując, że:

- w I kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 777216,66 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 108,83%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 845844,89 zł,
- w II kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 845844,89 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 101,00%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 854303,34 zł,
- w III kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 854303,34 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 100,00%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 854303,34 zł,
- w IV kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 854303,34 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 100,90%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 861992,07 zł. /decyzja k. 26 akt ZUS/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą, wnioskodawca, będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, złożył w dniu 24.03.2016r. od tej decyzji odwołanie (uzupełnione pismem procesowym z dnia 9.02.2017r.), wnosząc o jej zmianę w całości i ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego oraz ponowne ustalenie wysokości emerytury, a także o zasądzenie na rzecz odwołującego od organu rentowego kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że wystąpił do organu rentowego z wnioskiem z dnia 24.11.2015 r. o ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego i ponowne ustalenie wysokości emerytury opierając swoje żądanie na treści art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 5.03.2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552; dalej też Nowelizacja u.o.e.r.), nie zaś jak błędnie przyjął ZUS na treści art. 114 ust.1 Ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.). Podkreślił, że zgodnie z w/w przepisami art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 Nowelizacji u.o.e.r. wysokość emerytury przysługującej w dniu wejścia w życie przedmiotowej noweli ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej, jednocześnie akcentując, że przedmiotowe przepisy nie uzależniają skuteczności wniosku o

ponowne ustalenie wysokości emerytury od przedstawienia nowych dokumentów czy faktów przez osobę uprawnioną. Argumentował, że organ rentowy odmówił odwołującemu „prawa do zmiany wysokości świadczenia” ze względu na brak nowych dokumentów mimo że wnioskodawca wnosił o ponowne ustalenie jego wysokości pomijając w ten sposób całkowicie w/w podstawę prawną żądania odwołującego. Podniósł, że wnioskodawca nabył prawo do wcześniejszej emerytury w 1998r. a samą emeryturę po ukończeniu odpowiedniego wieku, tj. w dniu 21.03.2011r. Dodatkowo wskazał, że organ rentowy zgodnie z art. 2 ust. 3 Nowelizacji u.o.e.r. zobowiązany był do wydania decyzji w przedmiotowej sprawie w ciągu 60 dnia od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, tymczasem ZUS wydał skarżoną decyzję z ponad miesięcznym opóźnieniem. Ponadto strona odwołująca zarzuciła, że organ rentowy o wydaniu rzeczony decyzji nawet nie poinformował pełnomocnika wnioskodawcy - mimo że odwołujący przed organem rentowym był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika – ale wysłał skarżoną decyzję jedynie ubezpieczonemu. Wnioskodawca zarzucił też, że organ rentowy mimo stosownego wniosku nie wykazał też w jaki sposób została ustalona podstawa emerytury odwołującego, ale ograniczył się do powołania podstawy prawnej, która została przedstawiona przez ubezpieczonego w jego wniosku. Odwołujący podkreślał, że organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do zmiany świadczenia podczas, gdy wnioskodawca wnosił o ponowne ustalenie jego wysokości. Wnioskodawca wskazał, że zgodnie z art. 26 ust. 1 w zw. z ust. 5 Ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia przez średnie dalsze trwanie życia osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego z uwzględnieniem m.in. art. 26 ust. 5 Ustawy emerytalnej. Zgodnie z regulacją art. 26 Ustawy emerytalnej średnie dalsze trwanie życia ustalone jest corocznie w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa GUS. Podniósł on, że tablice takie są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od 1 kwietnia do 30 marca następnego roku kalendarzowego, co oznacza, że do obliczenia wysokości emerytury odwołującego, który złożył wniosek w dniu 8.03.2011r. powinna mieć zastosowanie tablica średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn ogłoszona w drodze Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2010 r. (Dz.U. Nr 19, poz. 194) zmieniona Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 30.03.2010 r. w sprawie zmienionej tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn. Dalej wskazał, że organ rentowy stosował niewłaściwie, bo sprzecznie z art. 26 ust. 1 i 5 w zw. z art. 173 ust.2 Ustawy emerytalnej, tablicę średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn ogłoszoną w drodze Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 24.03.2011r.(Dz.U. Nr 25, poz. 272). Argumentował on, że przedmiotowa nowelizacja Ustawy emerytalnej dała możliwość naprawienia tego błędu a odwołującemu przyznała prawo wystąpienia ze stosownym wnioskiem. Skarżący konkludował, że ZUS ustalając podstawę obliczenia emerytury nie zwiększył on podstawy poprzez skorzystanie ze wskaźnika korygującego, albowiem żadne z wyliczeń emerytury wnioskodawcy dokonane przez organ rentowy nie uwzględniało tego wskaźnika a w efekcie ZUS nie ustalił prawidłowo wysokości emerytury. /odwołanie k. 2-4, pismo procesowe odwołującego k. 21-22/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie. /odpowiedź na odwołanie k. 6/

Na rozprawie w dniu 23.05.2017r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i oświadczył, że kwestionuje przede wszystkim niewłaściwe zastosowanie przez organ rentowy tabeli średniej długości trwania życia przy wyliczeniu emerytury odwołującego, gdyż według strony skarżącej powinna być zastosowana tabela z 2010 roku nie zaś zastosowana przez ZUS tabela z 2011 roku. Pełnomocnik wnioskodawcy stwierdził też, że wskaźnik korygujących przy emeryturze wnioskodawcy nie został zastosowany i jednocześnie zakwestionował prawidłowość zastosowania wskaźnika korygującego. Ponadto pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i oświadczył, że przepisy na które powołuje się pełnomocnik wnioskodawcy w uzasadnieniu odwołania od skarżonej decyzji nie mają zastosowania do osób, które mają przyznaną emeryturę w trybie art. 184 Ustawy emerytalnej. /e-protokół rozprawy z dnia 23.05.2017r. stanowiska stron: 00:00:59 -00:32:13/

W dniu 5.06.2017r. organ rentowy złożył pismo procesowe, w którym w wykonaniu zobowiązania Sądu wskazał, że w sprawie bezspornym jest, że Z. D. (ur. (...)) złożył wniosek o emeryturę 8.03.2011r., a zatem wiek wymagany do przyznania wcześniejszej emerytury w trybie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach (60 lat) osiągnął w dniu 21.03.2011r. Organ rentowy wyjaśnił, że wnioskodawca stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą rozwiązał 31.03.2011 r. w związku z czym prawo do świadczenia powstało od 1.04.2011r. tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy. ZUS wyjaśnił, że średnie dalsze trwanie życia ustalono na dzień przypadający bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy tj. na dzień 1.04.2011r. Dalej organ rentowy podkreślił, że jego oficjalne stanowisko w niniejszej sprawie opiera się na twierdzeniu, że przy obliczaniu wysokości emerytury przyznanej na podstawie art. 184 Ustawy emerytalnej średnie dalsze trwanie życia ustala się również na dzień : a) przypadający bezpośrednio po dniu rozwiązania stosunku pracy – jeżeli wcześniej został złożony wniosek o emeryturę i osiągnięty został wiek emerytalny, b) zgłoszenia wniosku o emeryturę – jeżeli wniosek ten złożono w miesiącach następujących po miesiącu, w którym został spełniony warunek rozwiązania stosunku pracy, a wiek emerytalny został osiągnięty najpóźniej w dniu rozwiązania stosunku pracy.

ZUS wyjaśnił, że podstawą do powyższego rozumowania jest treść art. 26 w zw. z art. 25 Ustawy emerytalnej, gdyż emerytura ubezpieczonego ustalona prawomocną decyzją z dnia 5.04.2011r. została ustalona m.in. zgodnie z treścią art. 26 Ustawy emerytalnej tj. do kwoty 265528,52 zł (kwota składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji) dodano kwotę 861490,78 zł (kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego) a następnie wynik podzielono przez średnie trwanie życia 251,50 miesięcy.

ZUS wskazał, że per analogiam do w/w sprawy zgodnie z art. 25 ust.1 tej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Organ rentowy podał, że suma składek w okresie od 1.01.1999r. do 31.03.2011r. przed zastosowaniem wskaźnika korygującego przekazana na I filar wynosiła 109317,54 zł (12,22%), natomiast przekazane na OFE wynosiły 63 831,46 zł (7,30%) łącznie 173149,00 zł. Wskaźnikiem korygującym uwzględniono składki w okresie od kwietnia 1999 r. do marca 2011 r., gdyż składki na OFE odprowadzono od maja 1999 r. Dalej ZUS przedstawił sposób wyliczenia składki z uwzględnieniem wskaźnika korygującego:

$109317,54 \text{ zł} - 781,70 \text{ zł} - 803,46 \text{ zł} - 880,00 \text{ zł} = 106852,38 \text{ zł}$

$(...),38 \text{ zł} \times 19,52\% = 2085758,46 \text{ zł}$

$2 \text{ } 085758,46 \text{ zł} / 12,22\% = 170684,00 \text{ zł}$

$170684,00 \text{ zł} + 781,70 \text{ zł} + 803,46 \text{ zł} + 880,00 \text{ zł}$ w przybliżeniu daje kwotę (...),00 Wykazana kwota składek (...),00 przy ustaleniu emerytury została poddana waloryzacji. /pismo procesowe organu rentowego k. 39-40/

W piśmie procesowym z dnia 18.07.2017r. pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał w całości dotychczasowe stanowisko w sprawie, a dodatkowo - odnosząc się do w/w pisma procesowego ZUS - oświadczył, że nie można zgodzić się argumentacją organu rentowego, że uprawnienie do ponownego ustalenia wysokości emerytury nie przysługuje odwołującemu, ponieważ ustawa nowelizująca ustawę emerytalną w art. 2 ust. 1 nie wyłączyła możliwości ponownego ustalenia wysokości emerytury, jeżeli podstawą jej przyznania był 184 Ustawy emerytalnej, a nadto przemawia za tym wykładnia celowościowa przepisów art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz. 552). Wskazał on, że art. 184 Ustawy emerytalnej wprowadza jedynie dodatkowe warunki, które ubezpieczony musi spełnić, aby uzyskać tzw. prawo do wcześniejszej emerytury co nie stoi w sprzeczności z zasadą, o której mówi art. 24 Ustawy emerytalnej, zgodnie

z którą prawo do emerytury przysługuje po osiągnięciu określonego wieku. Pełnomocnik odwołującego wywodził z powyższego, że podstawą stwierdzenia, że dana osoba uzyskała prawo do emerytury, w każdym przypadku będzie właśnie art. 24, natomiast inne przepisy (jak, np. art. 184) mogą tę zasadę w nieznacznym stopniu modyfikować. Pełnomocnik wnioskodawcy stwierdził, że w konsekwencji należy dojść do wniosku, że także osoba, która uzyskała prawo do tzw. wcześniejszej emerytury, również może żądać ponownego ustalenia wysokości tejże emerytury na podstawie art. 2 i 3 Nowelizacji. /pismo procesowe wnioskodawcy k. 48 – 49/

Na rozprawie w dniu 10.08.2017r. strony podtrzymały zajęte w sprawie stanowiska /e-protokół rozprawy z dnia 10.08.2017r. stanowiska stron: 00:02:01, 00:11:24/

W piśmie procesowym z 22.08.2017r. organ rentowy podtrzymał stanowisko w zakresie prawidłowości decyzji z dnia 1.03.2016r. i argumentował, że nowelizacja ustawy emerytalnej wprowadziła do art. 26 ust. 6 dotyczący osób: 1) które wnioski o emeryturę zgłaszają w okresie, w którym obowiązuje nowa tablica w stosunku do tablicy obowiązującej dniu, w którym osiągnęły powszechny wiek emerytalny, 2) którym przyznana jest z urzędu emerytura od miesiąca, od którego została podjęta wypłata emerytury i w miesiącu tym obowiązuje nowa tablica trwania życia w stosunku do tablicy obowiązującej w dniu, w którym osiągnęły powszechny wiek emerytalny. ZUS podkreślił, że ustawodawca wyznaczył krąg osób, których ten przepis ma dotyczyć, wskazując, że przepis ten ma zastosowanie przy ustalaniu wysokości emerytury przyznawanej na podstawie art. 24, 24a, art. 27 w związku z art. 55 ustawy emerytalnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że w stosunku do świadczenia wnioskodawcy nie ma możliwości zastosowania art. 26 ust. 5 i 6 Ustawy emerytalnej. Ponadto organ rentowy wskazał, że zastosowano zgodnie z art. 26 ust. 1 w/w ustawy prawidłowo tablicę średniego dalszego trwania życia obowiązującą od 1.04.2011r. tj. na dzień przyznania prawa do emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. ZUS dodał, że Z. D. na dzień ukończenia obniżonego wieku emerytalnego nie posiadał prawa do emerytury ze względu na nie rozwiązany stosunek pracy. /pismo procesowe organu rentowego k. 60/

W piśmie procesowym z dnia 24.08.2017r. pełnomocnik wnioskodawcy stwierdził, że po przeprowadzonej analizie wszystkich załączników do pisma procesowego organu rentowego z dnia 2.06.2017 r. skarżący zarzuca, iż ZUS nieprawidłowo wyliczył składkę z uwzględnieniem wskaźnika korygującego, a w szczególności:

- po pierwsze, suma „składek na I filar” oraz „składek na OFE” nie odpowiada sumie pozycji wykazanych w załącznikach do pisma organu z 2.06.2017 r. dodając, że brak wszystkich danych uniemożliwia ich weryfikację;

- po drugie, wskazał, że odwołujący nie rozumie dlaczego z kwoty 109317,54 zł zostały odjęte kwoty: 781,70 zł, 803,46 zł i 880,00 zł, argumentując, że powyższe nie znajduje uzasadnienia ani w obowiązujących przepisach, ani w tabelach przedstawionych przez organ. Konkludował, że kwestia ta nie została przez organ dostatecznie, ani nawet w jakikolwiek sposób wyjaśniona;

- po trzecie, odwołujący zarzucił, że nie istnieje podstawa prawna do nieuwzględniania składek odwołującego z okresu poprzedzającego kwiecień 1999 r., zaznaczając, że art. 184 Ustawy emerytalnej wskazuje, że „składki na ubezpieczenie emerytalne, zaewidencjonowane na jego koncie w Zakładzie, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22” nie uzależniając początku naliczania składek na ubezpieczenie emerytalne od momentu rozpoczęcia odprowadzenia składek na OFE;

- po czwarte, odwołujący wskazał, iż nigdy nie otrzymał zwrotu „nałożonych i opłaconych” (zgodnie z załączoną do pisma z dnia 2 czerwca 2017 r. tabelą) składek za miesiące kwiecień 2011 r. i maj 2011 r. w łącznej wysokości 1705,93 zł (zgodnie z załączoną tabelą), które zostały bezpodstawnie od odwołującego pobrane – mimo, iż odwołujący uzyskał wówczas prawo emerytury. W związku z powyższym skarżący oświadczył, że żąda od organu rentowego zwrotu uiszczonych bez podstawy prawnej składek w powołanej powyżej wysokości. /pismo procesowe wnioskodawcy k. 62/

Na rozprawie w dniu 5.09.2017r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i złożył kolejne pismo procesowe, w którym podkreślił, że ustawodawca nigdy nie wiązał stosowania tablic z dniem uzyskania prawa do emerytury a jedynie z chwilą złożenia wniosku, akcentując, że wobec treści art. 26 ust. 5 Ustawy emerytalnej w brzmieniu obowiązującym w

2011r. działanie organu rentowego, który nie zastosował do wniosku odwołującego z dnia 8.03.2011r. tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn ogłoszonej w drodze Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25.03.2010 r. (Dz. U. Nr 19 poz. 194) zmienionej Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 30 marca 2010 r. w sprawie zmienionej tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn było działaniem contra legem a więc sprzecznym z literalnym brzmieniem ustawy. /e-protokół rozprawy z 5.09.2017r.: 00:01:35, pismo pełnomocnika wnioskodawcy k. 68/

W piśmie procesowym z dnia 14.09.2017r. organ rentowy ustosunkowując się do w/w pisma pełnomocnika odwołującego wyjaśnił, że składki zgromadzone na indywidualnym koncie wnioskodawcy wynoszą 111.023,47 zł, ale nie uwzględniono składek opłaconych po ustaniu zatrudnienia tj. za kwiecień 2011 r. w wysokości 1504,51 zł i za lipiec 2011 r. w wysokości 201,42zł, co daje kwotę 109317,54 zł. Organ rentowy dodał, że składki opłacone po ustaniu zatrudnienia nie zostały uwzględnione w wymiarze świadczenia, ponieważ po przyznaniu emerytury Z. D. nie złożył stosownego wniosku o doliczenie składek w myśl art. 108 Ustawy. Ponadto ZUS poinformował, że kwoty 781,70 zł (luty 1999r.), 803,46 zł (marzec 1999 r.), 880,00 zł (kwiecień 1999 r.) zostały odjęte przed uwzględnieniem wskaźnika korygującego, gdyż wnioskodawca podpisał umowę z OFE w dniu 25.05.1999 r. a więc składki do OFE przekazywane były od 1.05.1999 r. tj. od miesiąca, w którym została podpisana umowa. Powyższe składki zostały jednak poddane waloryzacji. /pismo procesowe organu rentowego k. 74/

W piśmie procesowym z dnia 17.10.2017r. pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że nie kwestionuje prawidłowości ustalenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyliczenia kapitału początkowego. Jednocześnie skarżący wskazał, że składki za kwiecień 2011 r. i za lipiec 2011 r. wpłacone po ustaniu zatrudnienia zostały przez organ rentowy pobrane nienależnie wobec czego wnioskodawca oświadczył, że wzywa ZUS do ich zwrotu. W pozostałym zakresie pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał zajęte w sprawie stanowisko, w szczególności co do zarzutu zastosowania przez organ rentowy błędnej tabeli dalszego średniego trwania życia w stosunku do odwołującego. /pismo procesowe wnioskodawcy k. 78/

Na rozprawie w dniu 14.11.2017r. pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał zajęte w sprawie stanowisko tylko w zakresie przyjęcia średniego dalszego trwania życia, oświadczając, że powinno być przyjęte w wysokości 247,5 miesiąca w miejsce 251,50 miesięcy, a w pozostałej części oświadczył, że cofa odwołanie. Jednocześnie pełnomocnik wnioskodawcy oświadczył, że wystąpi do ZUS o zwrot składek za kwiecień i lipiec 2011 r. z odrębnym wnioskiem.

Natomiast pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania, oświadczając, że organ rentowy stoi na stanowisku, że średnie dalsze trwanie życia powinno być przyjęte w wysokości 251,5 miesięcy według tabeli obowiązującej od 1 kwietnia 2011 roku do 31 marca 2012 roku. Pełnomocnik ZUS oświadczył też, że przy przyjęciu wskaźnika 247,5 miesiąca średniego dalszego trwania życia świadczenie emerytalne wnioskodawcy będzie wyższe. Ponadto pełnomocnik organu rentowego wyraził zgodę na cofnięcie odwołania w pozostałej części. /e-protokół rozprawy z 14.11.2017r. stanowiska stron: 00:01:03, 00:03:52/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony Z. D. urodzony w dniu (...) ukończył 60 rok życia w dniu 21.03.2011r. Wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury w dniu 8.03.2011r., zaznaczając w nim, że wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa. Odwołujący rozwiązał stosunek pracy z ostatnim pracodawcą w dniu 31.03.2011r. /okoliczności niesporne, a nadto wniosek o wcześniejszą emeryturę k. 1 -2 plik I akt ZUS, świadectwo pracy wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 4 plik I akt ZUS, świadectwo pracy k. 16 plik I akt ZUS/

Od 1.04.2010r. do 31.03.2011r. obowiązywała tablica średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn ogłoszona w drodze Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2010 r. (M. P. Nr 19 poz. 194), a następnie zmieniona Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 30 marca 2010 r. w sprawie zmienionej tablicy

średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. Nr 19, poz. 195) zgodnie z którą średnie dalsze trwanie życia mężczyzn, którzy ukończyli 60 lat wynosiło 247,50 miesięcy. /okoliczność znana Sądowi z urzędu/

Prawomocną decyzją z dnia 5.04.2011r. ZUS I Oddział w Ł. przyznał Z. D. emeryturę wcześniejszą od 1.04.2011r. tj. od dnia następnego po rozwiązaniu stosunku pracy. Do obliczenia emerytury ZUS przyjął, że:

-kwota składki zewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 265528,52 zł,

-kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 861490,78 zł,

-średnie dalsze trwanie życia wynosi 251,50 miesięcy,

- wyliczona kwota emerytury wynosi 4481,19 zł

Wysokość emerytury wnioskodawcy ZUS wyliczył zgodnie z art. 26 Ustawy emerytalnej na kwotę 4481,19 zł w następujący sposób: $(265528,52 \text{ zł} + 861490,78 \text{ zł}) / 251,50 \text{ miesięcy} = 4481,19 \text{ zł}$. /decyzja k. 23 -24plik I akt ZUS/.

Emerytura wnioskodawcy wyliczona na podstawie art. 26 Ustawy emerytalnej okazała się najkorzystniejsza. /decyzja k. 25-26 plik I akt ZUS/

ZUS do wyliczenia emerytury wnioskodawcy przyjął tablicę średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn ogłoszoną w drodze Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 24 marca 2011 r. (Dz.U. Nr 25, poz. 272), tj. tablicę obowiązującą na dzień 1.04.2011r. tj. na dzień przypadający po dniu, w którym uległa rozwiązaniu umowa o pracę z ostatnim pracodawcą wnioskodawcy w wymiarze 251,50 miesięcy. /okoliczności niesporne/.

W dniu 25.11.2015r. Z. D. będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata złożył, na podstawie art. 2 ust.1 oraz art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552) wniosek o ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego i ponowne ustalenie wysokości emerytury, w którym m.in. wskazał, że wniosek o wcześniejszą emeryturę złożył w dniu 8.03.2011r., a wiek 60 lat osiągnął 21.03.2011r. wobec czego do wyliczenia jego emerytury zgodnie z art. 26 Ustawy emerytalnej powinna mieć zastosowanie -według ubezpieczonego - obowiązująca w okresie od 1.04.2010r. do 31.01.2011r. tablica średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn ogłoszona w drodze Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 25 marca 2010 r. (M. P. Nr 19 poz. 194), a następnie zmieniona Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 30 marca 2010 r. w sprawie zmienionej tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn (M.P. Nr 19, poz. 195). /wniosek k. 20 plik II akt ZUS/

Organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 1 marca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 114 Ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748) po rozpatrzeniu wniosku Z. D. z dnia 25.11.2015r. odmówił wnioskodawcy prawa do zmiany wysokości świadczenia.

W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołując się na art. 114 ust. 1 Ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, argumentował, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych nowych dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości pobieranej przez niego emerytury wobec czego brak jest podstaw do zmiany kwoty wypłacanego na jego rzecz świadczenia emerytalnego, wskazując, że w konsekwencji wysokość emerytury wnioskodawcy nie ulegnie zmianie.

Jednocześnie ZUS poinformował wnioskodawcę o tym, że aktem prawnym, który reguluje zasady ustalania prawa do świadczeń, zmiany w prawie do świadczeń i ich wysokości jest w/w Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a warunkiem przyznania wcześniejszej emerytury, na podstawie art. 184 tej Ustawy osobie, która przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego jest złożenie wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Dalej organ rentowy wskazał, że z akt sprawy wynika, że zgłaszając w dniu 8.03.2011r. wniosek

o wcześniejszą emeryturę ubezpieczony zaznaczył, że wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa. W związku z powyższym decyzją z dnia 5.04.2011r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę wcześniejszą od 1.04.2011r., tj. od następnego dnia po rozwiązaniu stosunku pracy.

Następnie ZUS wyjaśnił, że do obliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 w/w Ustawy przyjęto kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwotę zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy od dnia 1.01.1999r. zwiększoną wskaźnikiem korygującym oraz średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat, tj. w wieku w jakim wnioskodawca przeszedł na emeryturę, które zgodnie z komunikatem Prezesa GUS wynosi 251,50 miesięcy.

Co do kapitału początkowego ZUS poinformował wnioskodawcę, że decyzją z 9.09.2014r. ustalono wartość kapitału początkowego z uwzględnieniem zmian wprowadzonych Ustawą z dnia 21.06.2013r. o zmianie ustawy emerytalnej.

Organ rentowy wyjaśnił, że waloryzacja kapitału początkowego odbywa się zgodnie z art. 173 Ustawy emerytalnej, dodając, że pierwsza waloryzacja przeprowadzona jest od 1 czerwca 2000 r. za rok 1999 według odrębnego wskaźnika waloryzacji kapitału początkowego za 1999 rok wynoszącego 115,60% (wyliczony zgodnie z art. 173 ust. 4 w/w ustawy), a kolejne waloryzacje kapitału początkowego, tj. za rok 2000 i lata następne, przeprowadzane są według wskaźników waloryzacji ogłaszanych dla składek na ubezpieczenie.

W dalszej części uzasadnienia przedmiotowej decyzji ZUS podał sposób w jaki obliczył kapitał początkowy wskazując, że waloryzacja roczna kapitału początkowego była następująca:

- rok 1999: podstawa waloryzacji 327036,93 zł, wskaźnik waloryzacji 115,60%, kwota kapitału po waloryzacji 378054,69 zł,
- rok 2000 podstawa waloryzacji 378054,69 zł, wskaźnik waloryzacji 112,72%, kwota kapitału po waloryzacji 426143,25 zł,
- rok 2001 podstawa waloryzacji 426143,25 zł, wskaźnik waloryzacji 106,68%, kwota kapitału po waloryzacji 454609,62 zł,
- rok 2002 podstawa waloryzacji 454609,62zł, wskaźnik waloryzacji 101,90%, kwota kapitału po waloryzacji 463247,20 zł,
- rok 2003 podstawa waloryzacji 463247,20 zł, wskaźnik waloryzacji 102,00%, kwota kapitału po waloryzacji 472512,14zł,
- rok 2004 podstawa waloryzacji 472512,14zł, wskaźnik waloryzacji 103,63%, kwota kapitału po waloryzacji 489664,33 zł,
- rok 2005 podstawa waloryzacji 489664,33 zł, wskaźnik waloryzacji 105,55%, kwota kapitału po waloryzacji 516840,70 zł,
- rok 2006 podstawa waloryzacji 516840,70 zł, wskaźnik waloryzacji 106,90%, kwota kapitału po waloryzacji 552502,71 zł,
- rok 2007 podstawa waloryzacji 552502,71 zł, wskaźnik waloryzacji 112,85%, kwota kapitału po waloryzacji 623499,31 zł,
- rok 2008 podstawa waloryzacji 623499,31 zł, wskaźnik waloryzacji 116,26%, kwota kapitału po waloryzacji 724880,30 zł,

- rok 2009 podstawa waloryzacji 724880,30 zł, wskaźnik waloryzacji 107,22%, kwota kapitału po waloryzacji 777216,66 zł.

Dalej ZUS podał, że w przypadku ustalania emerytury w drugim kwartale danego roku ostatniej kwartalnej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku, wskazując, że:

- w I kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 777216,66 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 108,83%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 845844,89 zł,

-w II kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 845844,89 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 101,00%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 854303,34 zł,

-w III kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 854303,34 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 100,00%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 854303,34 zł,

-w IV kwartale 2010 roku podstawa waloryzacji wynosiła 854303,34 zł, wskaźnik waloryzacji wynosił 100,90%, kwota kapitału po waloryzacji wyniosła 861992,07 zł./decyzja k. 26 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny i wynika wprost z powołanych dokumentów znajdujących się w załączonych aktach organu rentowego.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego w ostatecznie sprecyzowanej postaci zasługuje na uwzględnienie.

W tym miejscu przypomnieć należy, że na rozprawie w dniu 14.11.2017r. pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał ostatecznie odwołanie tylko w zakresie w jakim dotyczyło ono przyjęcia przez ZUS przy wyliczeniu zgodnie z art. 26 Ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748) średniego dalszego trwania życia w wymiarze 251,50 miesięcy zamiast 247,5 miesięcy, a w pozostałej części cofnął odwołanie. Natomiast pełnomocnik ZUS wyraził zgodę na cofnięcie odwołania w tej części.

Stosownie do treści art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Natomiast § 4, przywołanego przepisu, stanowi, iż Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Nadto art. 469 k.p.c., wskazuje, że Sąd uzna cofnięcie pozwu za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego.

Z kolei art. 355 § 1 k.p.c. stanowi, iż Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że w ocenie Sądu cofnięcie odwołania w niniejszej sprawie w w/w zakresie przez wnioskodawcę należy uznać za prawnie skuteczne, bowiem nie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa a także nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego, a przy tym organ rentowy wyraził zgodę na cofnięcie odwołania w tej części.

Mając powyższe na uwadze Sąd, w oparciu o art. 355 § 1 k.p.c., umorzył postępowanie w sprawie w tym zakresie o czym orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

Tym samym kwestią sporną w przedmiotowej sprawie pozostaje jedynie to, czy do wyliczenia wysokości emerytury odwołującego należy zastosować średnie dalsze trwanie życia określone w tablicy obowiązującej w dniu zgłoszenia przez wnioskodawcę wniosku o to świadczenie, tj. w dniu 8.03.2011r. tak jak tego domaga się odwołujący, czy też średnie dalsze trwanie życia określone w tablicy obowiązującej w dniu 1.04.2011r. tj. w pierwszym dniu po rozwiązaniu

ostatniego stosunku pracy przez wnioskodawcę z pracodawcą, czyli w dniu, w którym w ówczesnie obowiązującym stanie prawnym wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki z art. 184 Ustawy emerytalnej regulującego warunki nabycia uprawnień do wcześniejszej emerytury, tj. tak jak to uczynił ZUS.

Przypomnieć należy, że do dnia 31.12.2012r. przepis ustępu 2 art. 184 w/w Ustawy stanowił, że „emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem”. Wymóg rozwiązania stosunku pracy z ostatnim pracodawcą warunkujący nabycie uprawnień do emerytury z art. 184 przestał obowiązywać od 1.01.2013r.

Zgodnie z ust. 1 art. 26 w/w Ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. W ust. 2 tego artykułu postanowiono, że wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Zgodnie z ustępem 3 art. 26 Ustawy emerytalnej średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach. W ustępie 4 tego artykułu postanowiono, że Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2. Z kolei w ustępie 5 art. 26 w/w Ustawy postanowiono, że tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

W niniejszej sprawie istotne okazało się, że w ust. 6 tego artykułu, obowiązującym od 1 maja 2015 r., na mocy art. 1 pkt 1 lit. b Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552) postanowiono, że „jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3 Ustawy emerytalnej.

Ponadto Sąd uwzględnił, że w art. 2 ust. 1 w/w Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustawodawca wyraźnie postanowił, że „wysokość emerytury przysługującej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 24 oraz art. 27, obliczonej z zastosowaniem art. 26 ustawy, o której mowa w art. 1, ustala się ponownie z zastosowaniem przepisów, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą - na wniosek osoby uprawnionej”.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie w całej rozciągłości zgadza się z argumentacją przedstawioną przez odwołującego, gdyż znajduje ona oparcie w przytoczonych wyżej przepisach. W szczególności Sąd Okręgowy uznał, że treść art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. nie wyłącza możliwości ponownego ustalenia wysokości emerytury, jeżeli podstawą jej przyznania był art. 184 Ustawy emerytalnej. Przemawia za tym wykładnia celowościowa ponieważ należy także uwzględnić, że zgodnie z art. 3 ust. 1 w/w Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. w sprawach, w których organ rentowy ustalił kapitał początkowy z uwzględnieniem przepisów art. 174 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie niniejszej ustawy, kapitał początkowy ustala się ponownie na wniosek osoby uprawnionej, a jeżeli osoba uprawniona nie wystąpi z takim wnioskiem - przy obliczaniu emerytury na zasadach określonych w art. 26 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy, jeżeli jest to korzystniejsze dla emeryta.

Mając na uwadze treść wymienionych wyżej przepisów art. 2 ust.1 i art. 3 ust.1 Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. zdaniem Sądu Okręgowego nie sposób zatem zgodzić się z twierdzeniem organu rentowego, że nie można dokonać ponownego wyliczenia zarówno kapitału początkowego, jak i ustalenia wysokości emerytury w odniesieniu do osób, które uzyskały ją w trybie art. 184 Ustawy emerytalnej, gdyż wynika z przepisów tych, że zmiany miały dotyczyć wszystkich osób, które uzyskały już prawo do emerytury. Przeciwnie rozumienie powołanych przepisów oznaczałoby, że ustawodawca różnie traktuje poszczególnych emerytów, działając z pokrzywdzeniem tej części, która uzyskała prawo do emerytury

tuż po wejściu w życie Ustawy emerytalnej, a taka interpretacja byłaby sprzeczna z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Okręgowy miał też na uwadze treść art. 316 § 1 k.p.c., zgodnie z którym po zamknięciu rozprawy Sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy.

Wobec powyższego należało w sprawie uwzględnić również to, że art. 24 Ustawy emerytalnej w wersji obowiązującej od dnia 1.10.2017 r. stanowi, iż ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184 (zob. art. 1 pkt lit. a i b oraz art. 31 Ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw - Dz.U. z 2017 r., poz. 38). Zgodnie z art. 17 Ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw przepisy niniejszej ustawy nie naruszają praw i obowiązków osób, które nabyły prawo do świadczeń określonych w przepisach zmienianych niniejszą ustawą. Natomiast w art. 18 w/w Ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. postanowiono, że osoby, którym nie ustalono po dniu 31 grudnia 2012 r. prawa do świadczenia na warunkach określonych w przepisach obowiązujących w dniu poprzedzającym dzień wejścia w życie niniejszej ustawy, a które osiągnęły po dniu 31 grudnia 2012 r. wiek wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz spełniają pozostałe warunki wymagane do nabycia prawa do danego świadczenia, mogą nabyć prawo do tego świadczenia nie wcześniej niż z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Odwołujący urodzony w dniu (...) złożył wniosek z dnia 24.11.2015 r. o ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego i ponowne ustalenie wysokości emerytury na podstawie art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 5.03.2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 552) zgodnie z art. 24 ust. 1 Ustawy emerytalnej w brzmieniu aktualnie obowiązującym od dnia 1.10.2017r. miał ukończony powszechny wiek emerytalny dla mężczyzn 65 lat na dzień zamknięcia rozprawy rozstrzyganej przez Sąd Okręgowy.

Emerytura wnioskodawcy została wyliczona w decyzji z dnia 5.04.2011r. zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 Ustawy emerytalnej. Obliczona zgodnie z art. 26 Ustawy emerytalnej wysokość świadczenia była najkorzystniejsza dla ubezpieczonego.

Podkreślić też należy, że zaskarżona decyzja z dnia 1.03.2016r. została wydana na skutek wniosku Z. D. z dnia 25.11.2015 r., który odwołujący złożył na podstawie cytowanego wyżej przepisu art. 2 ust. 1 w/w Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jest to odrębna i niezależna od art. 114 Ustawy emerytalnej podstawa prawna uprawniająca ubezpieczonego do wystąpienia z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury obliczonej zgodnie z art. 26 Ustawy emerytalnej. Tymczasem organ rentowy uznał nieprawidłowo, że wniosek odwołującego z dnia 25.11.2016r. powinien być rozpoznany z uwzględnieniem treści art. 114 Ustawy emerytalnej.

Zgodnie z przytoczonym wyżej art. 26 Ustawy emerytalnej podstawą obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego. Ostatecznie emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Przy czym zgodnie z art. 26, ust. 5 tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego. Zatem daną tablicę stosuje się do wniosków złożonych w trakcie jej obowiązywania.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczony wniosek o emeryturę zgłosił w dniu 8.03.2011 r. oraz urodził się w dniu (...) i z tego względu stosuje się do niego tablicę obowiązującą w tym miesiącu, tj. ogłoszoną w Komunikacie Prezesa GUS z dnia 30 marca 2010 r., gdzie średnie dalsze trwanie życia dla jego grupy wiekowej określono na 247,50 miesięcy.

Organ rentowy ustalając wysokość świadczenia odwołującego w decyzji z dnia 5.04.2011r. przyjął do wyliczenia jej wysokości średnie dalsze trwanie życia wymienione w tablicy stanowiącej załącznik do Komunikatu Prezesa GUS z dnia 24 marca 2011 r., w wymiarze 251,50 miesięcy, tj. w pierwszym dniu po dniu, w którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy z jego ostatnim pracodawcą, co do dnia 31.12.2012r. było warunkiem koniecznym do uzyskania uprawnień do emerytury z art. 184 Ustawy emerytalnej. Jak już wyżej wspomniano warunek ten przestał obowiązywać od 1.01.2013r., tzn. już po wydaniu decyzji z dnia 5.04.2011r. przyznającej wnioskodawcy uprawnienia do emerytury.

Należy wskazać, że w przypadku wnioskodawcy spełniony został zarówno warunek formalny tj. złożenie wniosku na podstawie art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych o ponowne ustalenie wysokości jego świadczenia emerytalnego, tj. dotyczącej emerytury obliczonej zgodnie z art. 26 Ustawy emerytalnej, a ponadto warunek materialny do uwzględnienia tego wniosku, a mianowicie warunek z ust. 6 art. 26 Ustawy emerytalnej dodanego w/w Ustawą nowelizacyjną, w którym postanowiono, że „jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a i 1b oraz w art. 27 ust. 2 i 3”, który według aktualnej wersji art. 24 ust.1 Ustawy emerytalnej obowiązującej od dnia 1.10.2017r. wynosi obecnie 65 lat dla mężczyzn. Cytowany ust. 6 art. 26 Ustawy emerytalnej daje zatem dodatkową możliwość ponownego ustalenia wysokości emerytury wyliczonej zgodnie z art. 26 tej Ustawy w wypadku, gdy zastosowanie tablicy średniego dalszego trwania życia obowiązującej w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny będzie korzystniejsze dla świadczeniobiorcy.

W niniejszej sprawie przyjęcie takiej możliwości jest dla ubezpieczonego korzystne, bowiem biorąc pod uwagę, że wiek emerytalny 60 lat odwołujący osiągnął w dniu 21.03.2011r. wyliczoną globalną kwotę emerytury należałoby podzielić przez mniejszą ilość miesięcy średniego dalszego trwania życia (247,50 miesięcy) niż w oparciu o tablicę z daty spełnienia ostatniej przesłanki rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą tj. z daty 1.04.2011r. (251,50 miesięcy), co w konsekwencji spowoduje ustalenie dla niego niższego świadczenia miesięcznego.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ §2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku i zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 1.03.2016r. w ten sposób, że zobowiązał ZUS I Oddział w Ł. do przeliczenia emerytury wnioskodawcy przez przyjęcie średniego dalszego trwania życia wynoszącego 247,50 miesięcy w miejsce 251,50 miesięcy poczynając od dnia 1.11.2015r. (z uwagi na datę złożenia na wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury tj. 25.11.2015r.).

Z uwagi na wynik postępowania Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800) w zw. z § 2 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1668), tj. w brzmieniu obowiązującym do dnia 27.10.2016 r. z uwagi na datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji przez wnioskodawcę (24.03.2016r.).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem oraz z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia apelacji doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego, wypożyczając akta rentowe.

A.P.